

LOGOPEDO PATARIMAI PIRMOKŲ TĖVAMS

Kiekvienas vaikas yra unikalus. Jis vystosi priklausomai nuo savo gebėjimų, kalbos, kultūros, šeimos bei auklėjimo. Gerai išvystyta kalba yra vienas svarbiausių veiksnių, nulemiančių sėkmingą vaiko mokymąsi mokykloje.

6-7 metų vaikas:

- taisyklingai taria visus garsus, skiria juos iš klausos;
- Pakartoja įvairaus sudėtingumo žodžius;
- tiksliai suvokia savo aplinkoje vartojamų žodžių prasmes;
- kalba gramatiškai taisyklinga;
- apibūdina daiktą, nusako esminius jo požymius;
- natūraliai sieja kalbą su vaizdu, garsu, forma, judesiu;

Jeigu pastebėjote, kad vaikas turi kalbos ir kalbėjimo sutrikimų problemų, kreipkitės į logopedą, kadangi kalbos ir kalbėjimo trūkumai turi įtakos rašybos bei skaitymo įgūdžių formavimuisi mokykloje.

Dažniausiai pasitaikantys kalbos ir kalbėjimo sutrikimai

- *fonetiniai kalbėjimo sutrikimai* pasireiškia netaisyklingu garsų tarimu, vienų garsų keitimu kitais ar jų visišku netarimu. Dažniausiai netaisyklingai tariami garsai: s, z, š, ž, č, dz, dž, r, l.
- *fonologiniai kalbos sutrikimai* pasižymi netaisyklingu garsų tarimu arba jų netarimu, vienu kalbos garsų pakeitimu kitais, kai vaikas blogai skiria kalbos garsus, sunkiai formuojasi žodžio garsinės analizės ir sintezės įgūdžiai, iškyla sunkumų mokantis skaityti ir rašyti;
- *kalbos neišsivystymas* pasireiškia vėluojančia kalbos raida, daugelio garsų netarimu, blogu kalbos suvokimu, skurdžiu žodynu, foneminės klausos nepilnavertiškumu.

Kaip padėti savo vaikui?

Turtinkite žodyną: žaiskite kartu žaidimus - „Kas kur gyvena“, „Kas čia ne taip?“, „Kur mano mama?“. Mokykite erdvinius, laiko santykius reiškiančių žodžių, apibendrinimų, antonimų.

Lavinkite foneminę klausą - tai gebėjimas skirti kalbos garsus jų klausantis. Taisyklingas kalbėjimas yra pagrindas mokymosi skaityti bei rašyti. Vaikai, kurie turi neišlavintą foneminę klausą painioja panašiai tariamus garsus k-g, t-d, s-z, š-ž. Žaiskite „Atspėk žodį“, „Pataisyk žodį“.

Mokykite taisyklingai tarti žodžius: tai priklauso nuo artikuliacijos. Tam reikalinga kasdienė lūpų, liežuvio mankšta. Sekite vaiko kalbą, netaisyklingai tariamus žodžius pataisykite.